

Revisionsstrategi för revisorerna i Region Halland 2023-2026

Beslutad av revisorerna 2023-02-15

1 Inledning

Revisionen måste i likhet med alla kommunala politikerorgan tolka sitt uppdrag och för en tidsperiod formulera och dokumentera sitt åtagande och ange hur man skall agera för att klara av åtagandet. Revisionsstrategin utgår från kommunallagens 12 kap Revision samt god revisionsd. Årligen kompletteras revisionsstrategin med en revisionsplan. Denna strategi skall i de följande avsnitten klargöra revisionens mål och ambitioner med sitt arbete genom att beskriva:

- ◆ Revisionens uppdrag enligt lagstiftningen
- ◆ Revisionens övergripande mål
- ◆ Revisionsprocessen
- ◆ Samordnad revision
- ◆ Sakkunnigbiträden
- ◆ Kvalitetssäkring av revisionsprocessen
- ◆ Strategi för att bidra till förbättringar
- ◆ Kommunikation
- ◆ Samverkan med andra revisorer
- ◆ Uppföljning och ständig förbättring

2 Revisionens uppdrag enligt lagstiftningen

”Den kommunala revisionen är ett lokalt demokratiskt kontrollinstrument med uppdrag att granska den verksamhet som bedrivs i kommunen samt pröva ansvarstagandet. Den kommunala revisionen är oberoende och granskar på fullmäktiges uppdrag och därigenom indirekt också för medborgarna. Med sin granskning och prövning bidrar revisionen till en effektiv verksamhet samt till att värna demokrati, mänskliga rättigheter och rättssäkerhet.” (God revisionsd i kommunal verksamhet 2022, s 16)

Revisorerna granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsd all verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden. Revisorernas uppdrag är ytterst att pröva ansvarstagandet och uttala sig om detta till fullmäktige inför deras beslut i ansvarsfrågan. ”Prövningen” sker utifrån tre olika aspekter och utgår från kommunallagens 12 kap 1 §.

Revisorerna prövar

Om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt innebär att

- verksamhetens resultat lever upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten
- verksamheten klarar att genomföra sitt uppdrag med tillgängliga resurser,
- styrelsen och nämnderna har en styrning och uppföljning mot mål och beslut,
- verksamheten bedrivs med god ekonomisk hushållning utifrån fullmäktiges beslut.

Om räkenskaperna är rättvisande

Att räkenskaperna är rättvisande innebär att

- redovisningen ger en rättvisande bild av resultat och ekonomisk ställning,
- delårsrapport och årsredovisning är upprättade i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed.

Om den interna kontrollen inom nämnderna är tillräcklig

Att den interna kontrollen är tillräcklig innebär att det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner, som på en rimlig nivå säkerställer att

- verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv,
- informationen om verksamheten och om den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig,
- de regler och riktlinjer som finns för verksamheten följs.

Granskning av myndighetsutövning

Revisorernas granskning omfattar inte ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild i andra fall än

- när handläggningen av sådana ärenden har vållat kommunen eller landstinget ekonomisk förlust,
- när granskningen gäller hur nämnderna verkställer egna gynnande beslut enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade och socialtjänstlagen (2001:453),
- när granskningen gäller hur nämnderna verkställer avgöranden av allmänna förvaltningsdomstolar, eller
- när granskningen sker från allmänna synpunkter.

3 Revisionens övergripande mål

Revisionens mål är att:

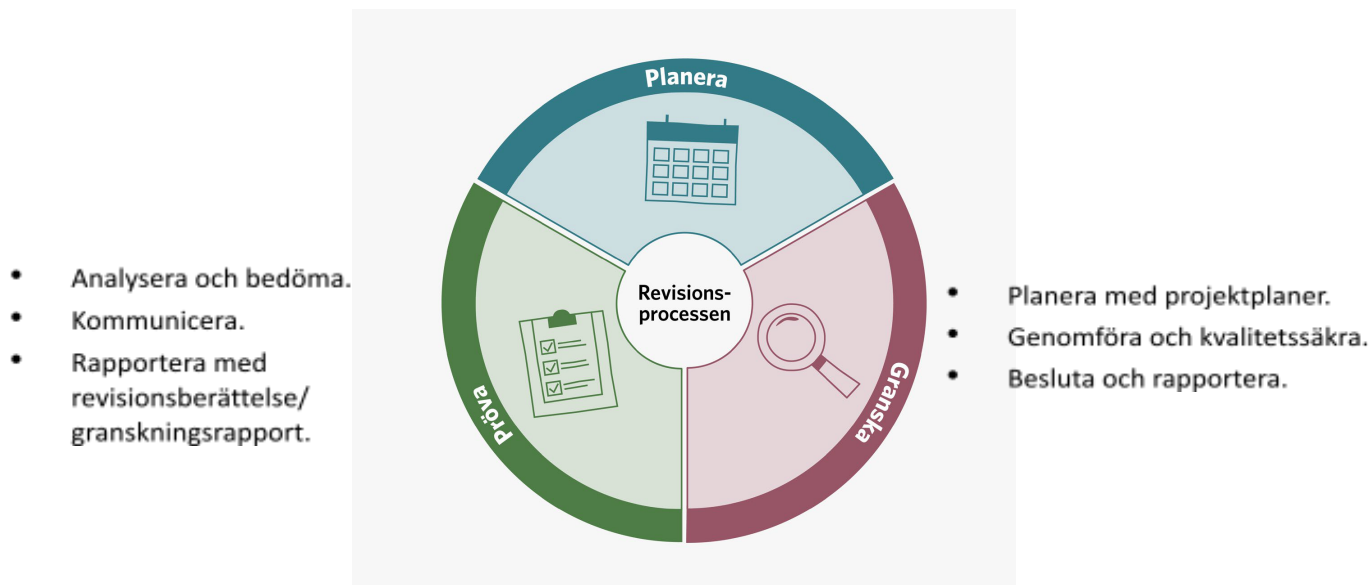
- Uppfylla kommunallagens krav på den kommunala revisionen
- Leva upp till god revisionsmed i kommunal verksamhet
- Använda de tilldelade resurserna så effektivt som möjligt
- Genomföra revisionsinsatser med en hög kvalitet
- Eftersträva ett arbetssätt som är stödjande och framåtsyftande

4 Revisionsprocessen

Revisionsprocessen omfattar hela det arbete som revisorerna gör under ett revisionsår från riskanalys och planering av granskningsinsatser till uttalandet i revisionsberättelsen, vilket också innefattar om ansvarsfrihet ska tillstyrkas eller avstyrkas. Revisionsprocessen är avslutad när fullmäktige fattat beslut i ansvarsfrågan.

Revisionsprocessen består i modellen av tre delar: **planera, granska och pröva.**

- Riskanalys – inventera, analysera, bedöma.
- Prioritera och besluta om revisions-/granskningsplan.
- Informera om revisions-/granskningsplanen.

(God revisionsred i kommunal verksamhet 2022, s 34)

1.1 Planera

Riskanalys

Utgångspunkten är att revisionsarbetet ska inriktas på väsentliga områden där det kan finnas risk för att väsentliga fel uppstår som kan påverka verksamhetens inriktning, förvaltning och redovisning. Riskanalysen är revisionsprocessens grundstomme och utgör underlag för prioriteringar av granskningarnas inriktning och omfattning. Arbetet är löpande med en tydlig årlig avstämning. Det ska ske med perspektiv på den verksamhet som bedrivs av styrelse och nämnder men också omfatta verksamhet som bedrivs i andra organisationsformer. En viktig faktor att väga in vid riskanalysen är regionens egna riskanalyser och riskhantering.

Bevakning av förändringar inom regionens verksamhet

Revisorerna inhämtar information genom möten med företrädare för regionens verksamheter. Omvärldsanalyser och benchmarking sammanställts av sakkunnigbiträde och delges revisorerna.

Revisionsplan

Årligen upprättar revisorerna en revisionsplan som beskriver vilka revisionsprojekt och andra aktiviteter som ska genomföras under räkenskapsåret. Revisionsprojekten genomförs av sakkunnigt biträde.

Revisorernas aktiviteter som exempelvis verksamhetsbesök, kommunikation med nämnder, utbildning och nätverksträffar dokumenteras i en aktivitetsplan.

Information om revisionsplanen lämnas löpande till fullmäktiges presidium.

1.2 Årlig granskning

Den årliga granskningen består av tre delar:

(God revisionsssed i kommunal verksamhet 2022, s 42)

I alla delar av den årliga granskningen anlitar revisorerna sakkunniga. All granskning syftar till att ge underlag för den bedömning och de uttalanden som revisorerna ska göra i revisionsberättelsen. Granskningsinsatserna utgår från mål, uppdrag och riktlinjer som fullmäktige fastställt för verksamheten samt gällande lagstiftning och andra föreskrifter. Den granskade verksamheten ska ges möjlighet att sakgranska revisionsrapporten.

Den grundläggande granskningen syftar till att på översiktlig nivå följa, granska och pröva styrelsens och nämndernas ansvarstagande för verksamheten. Enligt God revisionsssed handlar grundläggande granskning bland annat om frågor hur styrelse och nämnder tolkat och brutit ned mål och uppdrag från fullmäktige, uppföljning och återrapportering av verksamhet enligt fastställd styrmodell och åtgärder vid avvikelser samt systematiskt arbete med intern kontroll och tydligheten i protokoll.

Den grundläggande granskningen kompletteras med *fördjupade granskningar* som fastställs i revisionsplanen. Innan granskningen påbörjas upprättas en projektplan som beskriver syfte, revisionsfrågor, metod, tidplan, budget, bemanning, former för rapportering mm. Projektplanerna godkänns av revisorerna.

Genomförda granskningar kan vid behov följas upp för att kontrollera huruvida beslut om åtgärder som fattas med anledning av granskningen verkställts och gett avsedda effekter. Bedömning sker efter inkomna svar.

Granskning av årsredovisning och delårsrapport genomförs varje år. Revisionen granskar och bedömer om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och

ekonomiska ställning samt om delårsrapport och årsredovisning är upprättade i enlighet med LKBR och god redovisningssed. Rådet för kommunal redovisning (RKR) är normbildande för god redovisningssed.

Denna granskning av räkenskaperna görs av sakkunniga på uppdrag av revisorerna enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Den omfattar granskning av:

- årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys,
- driftredovisning och investeringsredovisning samt noter
- sammanställda räkenskaper (om sådana finns)
- förvaltningsberättelse
- delårsrapport

Det sakkunniga biträdet ska inom ramen för standarden planera, utföra och löpande rapportera sin granskning till revisorerna.

Inom ramen för Standard för kommunal räkenskapsrevision granskar de sakkunniga mål ur det finansiella perspektivet med betydelse för god ekonomisk hushållning genom kontroll av att de redovisade uppgifterna är korrekt härledda ur kommunens räkenskaper och att nyckeltal är korrekt beräknade. Vidare görs kontroll av att uppställningen av balanskravsutredningen har skett i enlighet med lag och god redovisningssed, att uppgifterna i utredningen är korrekt härledda ur kommunens räkenskaper samt att nyckeltal är korrekt beräknade.

Granskningen av utfallet rörande verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning, själva bedömningen av huruvida resultaten i delårsrapport och årsredovisningen är förenliga med målen, bedömning av återställandet av ett negativt balanskravsresultat samt eventuellt återopande av synnerliga skäl omfattas inte av Standard för kommunal räkenskapsrevision och behöver därför beställas separat vid granskning av delårsrapport och årsredovisning.

1.3 Pröva

Med stöd av genomförda granskningsinsatser prövar revisorerna om styrelse och nämnder fullgjort sitt uppdrag. De kriterier som bildar grund för bedömningen är revisorernas uppdrag enligt kommunallagen.

När revisorerna överväger att rikta anmärkning eller avstyrka ansvarsfrihet kommunicerar revisorerna tydligt sina iakttagelser och bedömningar till ansvarig nämnd eller styrelse samt till regionfullmäktiges presidium.

5 Samordnad revision

Lekmannarevisorer i kommunala aktiebolag (hel- och delägda) samt kommunrevisorer i stiftelser som är valda av regionfullmäktige, utses ur gruppen av regionens revisorer, dvs med personsamband.

Information om granskning i bolag och stiftelser lämnas till övriga revisorer vid behov.

Avsikten är att den kommunala verksamheten ska kunna granskas och prövas med helhetssyn.

6 Sakkunnigbiträden

Revisorerna skall biträdas av sakkunniga med god kunskap om kommunal verksamhet, förvaltning och organisation och dess förutsättningar t ex om gällande lagstiftning. Revisorerna styr som uppdragsgivare omfattning och inriktning på de sakkunnigas insatser genom att fastställa revisionsplaner och projektplaner för enskilda granskningar.

De sakkunnigas revisionsrapporter skall enligt kommunallagen bifogas revisorernas revisionsberättelse. Rapporterna medföljer revisorernas missivskrivelser, som sammanfattar revisorernas bedömning och beslut efter varje avslutad granskning.

7 Kvalitetssäkring av revisionsprocessen

Målet för revisorernas arbete är att revisionsprocessen skall ge ett tillförlitligt resultat. Ett resultat som leder till en kommunaldemokratisk kontroll, som respekteras av de olika parterna i regionorganisationen liksom av medborgarna.

Regionens revisorer ska tydligt visa hur revisorerna arbetar och hur styrelse och nämnder bedöms och utifrån vilka kriterier bedömningen görs. Revisionsprocessen ska vara tydlig och uppfattas som objektiv och tillförlitlig. De sakkunnigas metoder ska bygga på en stor öppenhet och saklighet. Regionens revisorer ska redovisa sina metoder och sitt arbetssätt öppet.

Genom dialog med granskade bör förståelsen både för utformningen av revisionsprocessen och för tillämpade metoder och resultat av revisionsprocessen öka. Regionens revisorer avser att genom ett utvecklat samarbete med andra regioners- och kommuners revisorer förbättra kvalitet och säkerhet i sina prövningar av ansvarsfrågan.

8 Strategi för att bidra till förbättringar

Vår uppfattning är att modern revision enligt lag och god revisionssed skall vara stödjande och framåtsyftande. Ett mål för revisionsverksamheten kan sägas vara att genom granskningsresultat påtala områden som bör förbättras.

9 Kommunikation

Revisorerna har ett öppet förhållningssätt i sin kommunikation och strävar efter att vara lättillgängliga. Det gäller såväl den interna kommunikationen med fullmäktige, styrelse, nämnder och förvaltningar som den externa med medborgare och massmedia.

Regionens webbsida ger information om vilka som är de valda revisorerna och kontaktuppgifter. På webbsidan finns lämnade revisionsrapporter tillgängliga.

Revisorerna kommunicerar regelbundet med regionfullmäktiges presidium. Bland annat ges information om revisionsplan och granskningsresultat. Revisorerna har också regelbundna träffar med styrelsen och nämnder i den utsträckning som revisorerna bedömer nödvändigt. Revisionsrapport som överlämnas till nämnd eller regionstyrelsen ska alltid åtföljas av en missivskrivelse, undertecknad av ordförande och vice ordförande. Enligt överenskommelse med fullmäktiges presidium tas samtliga revisionsrapporter upp som anmälningsärenden på fullmäktiges sammanträden.

Svar på frågor från massmedia lämnas i första hand av ordföranden eller vice ordföranden.

10 Samverkan med andra revisorer

Region Halland har två gemensamma nämnder. Revisorerna genomför årligen grundläggande granskning av de gemensamma nämnderna. Informationsutbyte med kommunernas revisorer sker i samband med nätverksträffar samt genom att granskningsrapporter delges.

Flera fördjupade granskningar har genomförts i samverkan med revisorer i andra regioner samt i samverkan med kommunerna i Halland. Erfarenheterna av gemensamma granskningar är goda och kan övervägas att ingå i revisionsplanerna.

11 Uppföljning och ständig förbättring

Årligen genomförs uppföljning av revisionens arbete.